

Brevdato 17-01-2020

Afsender Mogens Dueholm (mdu@skaaruplandskab.dk)

Modtagere Viborg Stift (KMVIB@KM.DK)

Akttitel Fra Kirkegårds konsulent, vedr. hørings svar omkring ny planlægning af Vinkel 20 i Viborg nær Asmild kirke

Identifikationsnummer 763824

Versionsnummer 1

Ansvarlig Susanne Enevoldsen

Vedlagte dokumenter Ny planlægning af Vinkel 20 i Viborg
Hørings svar-fordebat-MDU 17.01.2020

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt) Hørings svar-fordebat-MDU 17.01.2020

Udskrevet 20-01-2020

Til: Viborg Stift (KMOVIB@KM.DK)
Cc: Bodil Abildgaard (BAB@KM.DK)
Fra: Mogens Dueholm (mdu@skaaruplandskab.dk)
Titel: Ny planlægning af Vinkel 20 i Viborg
Sendt: 17-01-2020 13:05
Bilag: Høringssvar-fordebat-MDU 17.01.2020.pdf; Høringssvar-fordebat-MDU 17.01.2020.docx;

Til Stiftsøvrigheden

Hermed fremsendes efter aftale høringssvar til Fordebat for Vinkelvej 2 i Viborg.

Med venlig hilsen

Mogens Dueholm
Partner
Landskabsarkitekt MAA

SKAARUP LANDSKAB

Direkte: + 45 40 32 88 81
www.skaaruplandskab.dk

17. januar 2020

Viborg Stiftsøvrighed

Akt.nr.:

Viborg Stiftsøvrighed har i forlængelse af formøde 13.01.2020 med Viborg Kommune bedt om høringssvar i forbindelse med:

Ny planlægning for Vinkelvej 20 omfattet af kirkebyggelinje ved Asmild Kirke

Angående byggeplaner inden for kirkebyggelinje ved Asmild Kirke.

Viborg Kommune har igangsat en idefase omkring byggeplaner helt tæt på Asmild Kirke. Der er udgivet en digital flyer med ønske om debat, ideer og bemærkninger. Der er udarbejdet et ideoplæg af Arkitema for Viborg Kommune. Illustrationsmaterialet er tilgængeligt på kommunens hjemmeside.

Ideoplægget indeholder planskitse, visualiseringer og volumenstudier af byggeri op til 6 etager og med en bebyggelsesprocent på 100 %.

Det fremgår ikke af dette illustrerede materiale, som er møntet på offentligheden for at sikre en åben debat, at hele det berørte areal ligger indenfor Kirkebyggelinjen. Det fremgår heller ikke af det illustrerede materiale, at hele det berørte areal er beskyttet af skovbyggelinje, som understreger hvilken grøn og blå landskabelig sammenhæng Asmild Kirke ligger i.

Kirkebyggelinjen er en del af Naturbeskyttelsesloven (§19). Den skal sikre at byggeri og infrastruktur ikke svækker og dominerer oplevelsen af Danmarks fritliggende Kirkers fremtoning og synlighed i landskabet. Kirke, kirkegårde og de nære historiske omgivelser og den landskabelig sammenhæng er en vigtig del af vores alles fælles kulturarv og -forståelse. Vi skylder kommende generationer at passe godt på den.

Kirkebyggelinje forbyder byggeri over 8,5 meter inden for linjen og det forventes i loven at eventuel dispensation skal håndhæves restriktivt. Viborg Kommune er den dispenserende myndighed. Det er muligt at påklage dispensationsafgørelser til Miljø- og fødevarerklagenævnet.

Asmild Kirke er brik i den store sammenhæng og fortælling om Byen gennem 1000 år.

Viborg er en smuk og stolt by med en historie, som har betydning for hele Danmark. Dette ses og opleves tydeligt den dag i dag, med velbevarede og værdifulde kulturhistoriske spor og bymæssige sammenhænge til stor værdi for byen, borgere og gæster. Sporene rækker helt tilbage til den tidlige middelalder og kristendommens indførelse. Viborg har haft en afgørende rolle i kongerigets

magtbalance i århundreder og ikke mindst centrum for Reformationen i Danmark. De historiske sammenhænge i Viborg har derfor stor almen værdi for vores fælles danske kulturarv.

Dele af Asmild Kirke er så gamle, at kirken er en af rigets tidligste kirker og Asmild Kirke må således anses for at være et af arnestederne for kirkens udvikling i Viborg og Danmark. Kirken har været en del af et kloster med bygninger og jorde. Der er i dag en smuk visuel sammenhæng mellem det grønne bevaringsværdige kulturmiljø omkring den lille fine Asmild Kirke med tilhørende kirkegård og Viborgs historiske centrum på det østvendte bakkedrag med Domkirken tronende mod øst. Man kan med rette sige, at dette udgør en kulturhistorisk akse, som er stærk på grund af et fravær moderne urbanitet og nærvær af historie. I dag hedder denne forbindelse Hans Tausens Allé. Der ud over taler alle stednavnene sit tydelige sprog: Biskop Eskildsvej, Kloster Allé, Klostermarken, Klosterskoven, Bisp Gunners Vej.

Denne særlige historie og Asmild Kirke har i nyere tid haft en særlig betydning for udviklingen på denne side af søen. De byggerier som de sidste 100 år er blevet opført i kirkens nærhed, har alle den kvalitet, at de respekterer det følsomme landskab som omgiver Asmild Kirke ved at tilpasse sig eller trykke sig lidt ned i landskabet med åbne grønne arealer omkring sig (lav bebyggelsesprocent).

Over søen set fra Viborg anes Asmild Kirke gennem klosterskoven, særligt i den del af året, hvor der ikke er løv. Derfor opleves Asmild Kirke stadig, som en fin og beskeden kirke integreret i sit landskab med sø, natur, fredskov og åbne grønne arealer omkring sig. Dette er et unikt kultur- og landskabstræk. Kirkens sognebørn opfatter selv kirken, som en landsbykirke og som sognets og områdets ubestridte vartegn.

Byggeplanernes påvirkning af Kirken, kirkegården og det omgivende bestående kulturmiljø.

Det foreliggende ideoplæg fra Arkitema Arkitekter udført for Viborg Kommune er udelukkende volumenstudier og husene er vist, som hvide byggeklodser, der illustrerer, hvordan et byggeri kan fordeles på arealet, hvis bebyggelsesprocenten skal være 100 % og der tillades høje huse op til 6 etager. Det fremgår ikke af skitserne, hvad konsekvenserne vil blive for arealerne mellem husene, når et så tæt byggeri skal indpasses på et svært og skrånende terræn. Her fremstår planskitzen som et glansbillede i grønne nuancer. Der skal mellem husene etableres stier, forbindelsesveje, brandveje og parkering til mere end 450 biler, hvilket levner næsten ingen plads til grønt og vil få området til at fremstå helt anderledes end den følsomme grønne sammenhæng det indgår i.

De to visualiseringer i materialet viser tydeligt byggeriets meget negative konsekvenser for oplevelsen af Asmild Kirke i landskabet og for oplevelsen af kirken, som et vartegn i det bestående smukke nærmiljø.

Visualisering set fra Vinkelvej

Fra Vinkelvej fremstår kirken lav i forhold til de bagvedliggende højhuse, selvom kirken ligger i forgrunden. Fra en stor del af de vinkler, hvorfra man vil opleve Kirken i landskab vil oplevelsen blive domineret og skæmmet af bygningsvolumener der tårner sig op bag eller lige ved siden af den besked kirke med det lave tårn. Det gælder fra Kirkepladsen, kirkens sydside, Vinkelvej, Kirkegårdens østlige og vestlige langsider, fra den nye sydlige Kirkegårdsudvidelse og endelig fra Klostermarken, der møder kirken næsten aksialt.

Visualisering set fra Viborg

Horisonten over Kirkens nærområde og Klosterskoven vil fra Viborg by, de vestlige søbredder og fra Hans Tausens Allé blive brudt med ca. 3 etager – 10-12 meter. Den ydmyge kirke der titter frem i skoven med det lave tårn vil blive svækket og domineret af et voldsomt urbant aftryk fremmed for stedet, stemningen og den historiske sammenhæng.

Anbefaling

Det er svært at forstille sig at Arkitema Arkitekter ikke har rådgivet Viborg Kommune om, at det er en for høj bebyggelsesprocent, hvis byggeriet skal indpasses tilfredsstillende i et så følsomt sted, som ikke mindst er omfattet af en kirkebyggelinje vedtaget ved lov. En byggelinje som hele den danske arkitektstand har stort faglig forståelse og ydmyghed overfor og betragter som et vigtigt grundvilkår for vores kulturlandskab og bygningsarv. Det viste forslag hedder scenarie 2, hvorfor man må formode at der er arbejdet med andre scenarier.

Man har kun én chance når man beslutter sig for at planlægge og opføre et byggeri et smuk, betydningsfuldt og følsomt sted. Der findes mange Arkitektfirmaer inklusiv Arkitema Arkitekter som kan levere et smukt indpasset projektgrundlag, hvis der planlægges med en rimelig bebyggelsesprocent, der er på linje med den eksisterende lokalplan. Kun det vil sikre et byggeri, der er tilpasset stedet, med højarkitektonisk kvalitet og som Viborg kan være stolt over og glædes ved i fremtiden. Viborg Kommunes folkevalgte opfordres til at lade gennemføre en arkitektfagligt drevet programmering, fastholde gældende lovgivning og respektere de følsomme historiske sammenhænge som præmis for byggeriets tæthed, højde, materialer og arkitektonisk udformning.

Det skal bemærkes, at intet andet sted på de østlige søbredder af Viborg Søerne er der i dag bygget højere byggeri end 2-3 etager. Der er svært at se begrundelsen for, at dette nu skal kunne tillades indenfor Kirkebyggelinjen ved Asmild Kirke med dispensation fra Viborg Kommune.

Stedets potentiale for udvikling med attraktive boliger anerkendes, men det anbefales på det bestemteste at Viborg Kommune tager udgangspunkt i nuværende bebyggelsesprocenter i området, naturen, den historiske betydning af stedet og højdebegrænsning inden for Kirkebyggelinjen i sin planlægning. (jf. naturbeskyttelsesloven §19)

Mogens Dueholm

Kirkegårdskonsulent for Viborg Stift og Landskabsarkitekt MAA.

Kunne ikke oprette PDF-version af dokumentet 'Høringssvar-fordebat-MDU 17.01.2020'.